కథా కౌముది

ద్వితీయ వలయం

డా.కొండపల్లి రామారావు

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2017)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

"**ఏమంటున్నారు** నాన్నగారు?" నెమ్మదిగా నందూను అడిగాడు పార్థు.

"ఏమో, ఎటూ తేల్చటంలేదు" చుట్టుపక్కల చూస్తూ లోగొంతుతో అన్నాడు నందు.

కిటికీలోంచి బయటకు చూసిన వారిద్దరికీ యింటిముందున్న వేపచెట్టు కింద వాలు కుర్చీలో పడుకుని ఆ రోజు వార్తాపత్రిక చూస్తున్న మాధవరావుగారు కనిపించారు.

వేసవికాలం సాయంత్రం 5 గంటలు. అప్పుడే చల్లబడుతున్న గాలిని అనుభవిస్తూ ప్రశాంతంగా తన లోకంలో ఉన్నారాయన.

"అసలు ఆ మనిషిని చూడు, నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు ఎట్లా కూర్చున్నారో!" ఉక్రోషంతో అన్నాడు నందు.

"ఆగాగు, మనం వెళ్ళే లోపల ఏదో ఒకటి తేల్చుకునే వెళ్దాం. నీవు తొందరపడకు" తమ్ముడి భుజం మీద చేయివేసి అన్నాడు పార్థు.

"ఏమిటి, మనమనుకున్న దానిగురించి ఏమాలోచించారు?" అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన పార్థు భార్య మనూ అడిగింది.

"అన్నయ్యేం ఆలోచిస్తాడు, ఆ పెద్దాయన నోరే విప్పకపోతే" విసుగ్గా అన్నాడు నందు.

"అంటే అట్లా వదిలేయడమేనా? మీరిద్దరూ గట్టిగా మాట్లాడితే ఆయనే దారికి వస్తారు" కోపంగా అంది నందూ భార్య రేణు, అప్పుడే అక్కడికి వస్తూ.

నలుగురూ ఓసారి మాధవరావుగారివైపు విసుగ్గా చూశారు.

అసలు విషయంలోకి వెళితే, మాధవరావుగారు గవర్నమెంట్ కాలేజీ లెక్చరర్‌గా పనిచేసి రిటైరైనారు. ఆయన భార్య అరుంధతి, పిల్లలు యిద్దరు - పార్థు, నందు. తల్లిదండ్రులు సంపాదించిన ఆస్తిపాస్తులు ఏమీ లేనందువల్ల, అందరూ సాధారణ మధ్య తరగతి కుటుంబీకుల వలనే చాలా కష్టపడి పిల్లల్ని పెంచి పెద్ద చేశారు, భార్యాభర్తలు. ఉద్యోగంలో చేరిన వెంటనే సహోద్యోగులతో కలిసి ఊరికి కొంత దూరంలో ఓ 500 గజాల స్థలం కొని వాయిదాల పద్ధతిలో అప్పు తీర్చారు. ఆ తీసుకున్న అప్పు, కొంత పొదుపు చేసిన డబ్బుతో మొత్తం మీద యింకో 4 -5 ఏళ్ళలో మాధవరావుగారు రిటైరౌతారనే సమయానికి ఓ మూడు పడకగదుల యిల్లు కట్టుకున్నారు.

ఎంత గవర్నమెంట్ కాలేజీ ఉద్యోగం అయినా, ఆ ఊరికి దగ్గరలో ఉన్న ఊళ్ళకే, అదీ తాత్కాలికంగా, ట్రాన్స్‌ఫర్ అయినందువలనా, ఎక్కువకాలం ఉన్న ఊళ్ళోనే ఉండటం వలనా, సొంతయిల్లు కట్టుకుని అందులో ఉండే సంతృప్తిని పూర్తిగా అనుభవిస్తున్నారు ఆ దంపతులిద్దరూ.

మాధవరావుగారు వృత్తి రీత్యా ఉపాధ్యాయుడు కాబట్టి, అరుంధతి ఉద్యోగస్తురాలు కాకపోయినా, డిగ్రీ వరకు చదువుకుని లోకజ్ఞానం ఉన్న యిల్లాలు కాబట్టి, పిల్లలిద్దర్నీ జాగ్రత్తగా చదివించి పెద్ద చేశారు. కొడుకులిద్దరూ సిటీలో ఒకరు సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినీరుగా మరొకరు హెచ్ఆర్ మేనేజర్‌గా మంచి ఉద్యోగాలే సంపాదించుకున్నారు. మొదటినుంచీ తనకంటూ కొన్ని ఆదర్శాలు పెట్టుకుని జీవించటం అలవాటు అయిన మాధవరావుగారు కొడుకులిద్దరికీ కట్నం తీసుకోకుండా సాంప్రదాయ పద్ధతిలో వివాహం జరిపించారు. కొడుకులు పట్నంలో ఉంటుంటే, తనూ, తన భార్య, ఉన్న ఊళ్ళో సొంతింట్లో తనకు వచ్చే పెన్షన్‌తో ప్రశాంతంగా జీవిస్తున్నారాయన.

అయితే యిప్పుడు 65 ఏళ్ళ వయసులో ఉన్న మాధవరావుగారికి చాలామంది తల్లిదండ్రులకు వచ్చే సమస్యే వచ్చింది. నిజానికి ఆ సమస్య ఆయనదికాదు. ఆయన కొడుకులది. సిటీలో ధరలు త్వరత్వరగా పెరిగిపోతున్నాయనీ, తొందరలో చెరో యిల్లో, అపార్ట్‌మెంట్ అమర్చుకోకపోతే తరువాత కాలంలో అది అసాధ్యమవుతుందనీ ఆయన కొడుకులిద్దరి ఉద్దేశ్యం. మాధవరావుగారు కట్టిన యిల్లు అప్పట్లో ఊరు చివర అనిపించినా, భారతదేశంలో ప్రతి ఊరూ పెరిగినట్లుగానే యీ 30 ఏళ్ళలో ఊరు బాగా పెరిగి, ఆయన కట్టిన యింటి చుట్టూ పెద్ద సెంటర్ అయింది. అందుకు తగ్గట్టుగానే యింటి ధర - ముఖ్యంగా స్థలం ధర వల్ల - బాగా పెరిగిపోయింది.

ఇప్పుడు యీ యిల్లు అమ్మేసి, ఆ డబ్బు యిద్దరికీ చెరి సగం యిస్తే, వాళ్ళ యింటి కొనుగోలు సమస్య తీరుతుందని పార్థూ, నందూల ఉద్దేశ్యం. భార్యాభర్తలిద్దరూ ఏడాదికి ఆర్నెల్లు ఒక కొడుకు దగ్గర, యింకో ఆర్నెల్లు రెండో కొడుకు దగ్గర ఉండవచ్చు. ఇది ఉభయత్రాలాభం కాబట్టి, కొడుకులిద్దరూ తండ్రికి యీ ప్రతిపాదన చేశారు.

విని ఏమీ జవాబివ్వకుండా నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు మాధవరావుగారు. అందుకే యిప్పుడు ఆ కొడుకులు, కోడళ్ళు గింజుకోవటం. అంత లాభసాటి ప్రతిపాదన విషయంలో తండ్రికి అంత ఆలోచన ఎందుకో వాళ్ళకు అర్థంకావటంలేదు.

ఇంకో రెండు రోజులు గడిచాయి. కొడుకులిద్దరూ ఆ మర్నాడే వెళ్ళిపోవాలి.

ఇక ఊరుకోలేక ఆ రోజు మధ్యాహ్నం భోజనాల దగ్గర సంభాషణకు తెరతీశాడు పార్థు ''ఏమిటి నాన్నా మేము చెప్పినదానికి మీరు జవాబేమీ యివ్వలేదు. మా ప్రయాణం రేపే!'' ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు తండ్రివైపు.

ఓ క్షణం మౌనంగా ఉన్న మాధవరావుగారు నోరు విప్పారు. ''అది యిప్పుడంత అవసరమా?''

''అవసరమా అంటే అవసరమే మరి. రానురానూ సిటీలో యిండ్ల ధరలు ఆకాశాన్నంటుతున్నవి. ముందు ముందు కొనటం అసాధ్యం'' నందూ అన్నాడు.

''అది నిజమేననుకో. సిటీకి కొద్దిదూరంలో ఏవైనా స్థలాలు అమ్ముతుంటే చూసుకుని వాయిదాల పద్ధతిలో కొనండి. ఎప్పుడైనా ఎక్కువగా పెరిగేది స్థలం ధరే. నిర్మాణం ఖర్చు పెరిగినా అంతగా పెరగదు. మీరు ఒకసారి స్థలం కొని సొంతం చేసుకుంటే ఓ నాలుగైదేళ్ళ తరువాత నెమ్మదిగా ఏ బ్యాంకు నుంచో అప్పు తీసుకుని యిల్లు కట్టుకోవచ్చు'' నింపాదిగా అన్నారు మాధవరావుగారు.

''నాన్నా! ఇవి మీరోజులు కావు. నెమ్మదిగా జాగా కొని తీరికగా యిల్లు కట్టుకోవటానికి. పైగా అది చాలా పెద్ద తలనొప్పి. ఎంతో మంది బిల్డర్లు వాళ్ళే యిళ్ళు కానీ, అపార్ట్‌మెంట్లు కానీ కట్టి అమ్ముతున్నారు. వాళ్ళ దగ్గర కొనుక్కోవటం తేలిక. కాకపోతే మొదలు యివ్వవలసిన డబ్బు మొత్తం ఎక్కువగా ఉంటుంది'' కొద్దిగా గట్టిగానే అన్నాడు పార్థు.

"అంత తొందర పడితే ఎట్లా? ఇప్పుడు మీకు ఏం వయసు మించిపోయిందని. ఇద్దరూ ముప్పైలలో ఉన్నారు. స్థలం కొని నెమ్మదిగా యిల్లు కట్టుకోవటానికి గానీ, లేక తరువాత ఆ స్థలం అమ్ముకుని ఒక అపార్ట్‌మెంట్ కొనుక్కోవటానికి గానీ చాలా సమయముంది" స్పష్టం చేశారు మాధవరావుగారు.

"అట్లా చేస్తే మీలాగా జీవిత చరమాంకంలో యిల్లు అమరుతుంది. ఇంకా మేము అనుభవించేదెప్పుడు?" దూకుడుగా అంది రేణు.

ఓ సారి తలెత్తి చిన్న కోడలివైపు చూశారు మాధవరావుగారు.

"అంటే మేము యింకా ఎంతో కాలం బతకమని నీ ఉద్దేశ్యమా?" ప్రశ్నించారు కోడల్ని.

ఒక్కసారిగా ఖంగుతింది ఆమె. "అంటే నా ఉద్దేశ్యం అదికాదు. మేము సొంత యింట్లో ఎక్కువకాలం ఉండలేమని.." మెల్లగా నసిగింది రేణు.

"అదంతా అప్రస్తుతం నాన్నా! మన సొంత యింట్లో మనం ఉండాలని అనుకోవటం తప్పా? దానికోసం ఆలోచించటం తప్పా?" గొంతెత్తాడు నందు.

"అని నేననలేదే! దానికి చాలా మార్గాలున్నాయంటున్నాను. పైగా యిప్పుడు మీరు రోడ్డు మీద లేరుగా!" మెల్లగా అన్నారు మాధవరావుగారు.

"ఇక అదొక్కటే తక్కువ. అంటే మీలాగా అద్దె యిళ్ళలో ఉంటూ యిటుక యిటుక పేర్చుకుంటూ జీవితమంతా సొంతింటి కలను సాకారం చేసుకోవటానికి కష్టపడమంటారు మీరు. అంతేగా?" పార్థు భార్య మనూ రెట్టించి అడిగింది.

"అవును. మేము అట్లా చేసి కట్టుకున్నదేగా యీ యిల్లు. మీరు కూడా అట్లానే చేయటంలో తప్పేమీలేదే?" తగినట్లుగానే జవాబిచ్చారు మాధవరావుగారు.

"నాన్నా! మీకంటే వేరే మార్గం లేక అట్లా చేశారు. ఇప్పుడు మనకు బంగారంలాంటి స్థలం, యిల్లు ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం మార్కెట్‌లో ఉన్న ధర కంటే యింకా ఎక్కువ ధర దీనికెలాగూ రాదు. ఎప్పటికైనా అమ్మా, మీరు మా దగ్గరికి వచ్చి ఉండవలసిన వాళ్ళేకదా! మీ కోసం నేనూ, తమ్ముడూ మేము కొనబోయే ఇంట్లో అన్ని వసతులతో ఒక పడకగది ఏర్పాటు చేస్తాము. మీరు యింకా సంతోషంగా ఉండవచ్చు" సముదాయింపుగా అన్నాడు పార్థు.

"అదే నేనూ చెప్పేది. బంగారంలాంటి స్థలం, యిల్లు అమ్మడం మూర్ఖత్వం. మేము మీ దగ్గరకు రావలసివచ్చినప్పుడు ఆలోచిద్దాం. నేనూ, మీ అమ్మా మేము కలలు కని కట్టుకున్న యింట్లో కంటే యింకెక్కడో ఎక్కువ సంతోషంగా ఉండవచ్చు" సముదాయింపుగా అన్నాడు పార్థు.

"అదే నేనూ చెప్పేది. బంగారంలాంటి స్థలం, యిల్లు అమ్మడం మూర్ఖత్వం. మేము మీ దగ్గరకు రావలసి వచ్చినప్పుడు ఆలోచిద్దాం. నేనూ, మీ అమ్మా మేము కలలు కని కట్టుకున్న యింట్లో కంటే యింకెక్కడో ఎక్కువ సంతోషంగా ఉండగలుగుతామనుకోను. నేను కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. ఇక వెళ్తాను" భోజనం పూర్తిచేసి, చెయ్యి కడుక్కుని యిక తను చెప్పేదేమీ లేదన్నట్లు, ఆరుబయట వేపచెట్టు నీడలో ఉన్న మడతమంచం మీదకు చేరుకున్నారు మాధవరావుగారు.

"ఊఁ! ఈయనగారు కాలూచేయి పడిపోయి వృద్ధాప్యంలో మన దగ్గరకు వస్తే చేసి పెట్టటానికి మాత్రం మనం కావాలి. ఇప్పుడు మాత్రం మనం అడిగింది చేయరట" కోపంగా సణుక్కుంది రేణు.

ఇక తమవల్ల పని కాదనుకున్న నందూ, పార్థులిద్దరూ తల్లి దగ్గరకు చేరి పోరాటం ప్రారంభించారు.

"అమ్మా! నీవైనా చెప్పు పెద్దాయనకు. ఆయనకు మేము చెప్తుంటే అర్ధం కావటంలేదు. ఇల్లు అమ్మిన డబ్బు మేమేమీ పాడు చేస్తామనటం లేదు కదా! మీరూ మా దగ్గరకు వచ్చే వాళ్ళే కదా! ఆలశ్యం చేసిన కొద్దీ, యీ స్థలానికి ధర పెరగకపోగా సిటీలో రేట్లు బాగా పెరిగిపోతాయి. అప్పుడు మనమేమీ చేయలేము" పార్థూ అన్నాడు.

"అసలు ఆయనకు చెప్పేవాళ్ళు ఎవరూ లేక అట్లా తయారయ్యారు. ఏమైనా చెప్పగలిగితే నీకే చెప్పాలి. నీవు తెలివైనదానివి. నీ తెలివంతా ఉపయోగించి మా పని అయ్యేట్లు చూడమ్మా. నీవు మాత్రమే ఆయన్ను లొంగదీయగలవు." తల్లిని ఒప్పించటానికి ప్రయత్నించాడు నందు.

"సరే, చెప్పి చూస్తాను" ఈ విషయంలో అటూ యిటూ ఊగుతూ తటస్థంగా ఉన్న అరుంధతి అంది.

"మీరు యీ రోజే యీ విషయం గట్టిగా మాట్లాడి ఒప్పించాలి అత్తయ్యా!" అంది మనూ.

"ఆయనకు కోపం వస్తుందేమోనని ఏ మాత్రం జంకవద్దు అత్తయ్యా! భార్యలు గట్టిగా మాట్లాడితే భర్తలు వాళ్ళే వింటారు "స్వానుభవంతో అన్నట్లుగా అంది రేణు.

కాసేపు మధ్యాహ్నం కునుకు అయిన తరువాత, ముఖం కడుక్కొని వచ్చి, ఓ వాలుకుర్చీలో వార్తా పత్రిక చూస్తూ కూర్చున్న మాధవరావుగారికి కాఫీ కప్పు అందించి అతని పక్కనే నిల్చుంది అరుంధతి.

'ఏమిటన్నట్లు' చూశారు మాధవరావుగారు.

"పిల్లలు చదువుకున్నవాళ్ళు. బుద్ధిమంతులు. ఇల్లు అమ్మితే వచ్చే డబ్బు పాడు చేస్తారన్న భయంలేదు కదా! ఈ విషయంలో మీరు మళ్ళీ ఆలోచిస్తే మంచిదేమో?" నెమ్మదిగా అంది అరుంధతి సామోపాయం ఉపయోగిస్తూ.

క్రీగంట ఆమె వైపు చూశారు మాధవరావుగారు. అదే సమయంలో లోపలి గదుల్లోంచి తొంగి తొంగి చూస్తున్న కొడుకులు, కోడళ్ళను ఆయన గమనించక పోలేదు.

"వాళ్ళు బుద్ధిమంతులు కారని నేననలేదు. డబ్బు పాడుచేస్తారనీ భయంలేదు. కాకపోతే యిప్పుడంత అర్జంటుగా ఆ పని చేయవలసిన అవసరం లేదని మాత్రమే అంటున్నాను" కాఫీ త్రాగుతూ జవాబు చెప్పారాయన.

"మనకున్నది వాళ్ళిద్దరే. ఎప్పటికైనా వాళ్ళకిచ్చేదా కదా! వాళ్ళకు మనం, మనకు వాళ్ళు. వాళ్ళు సంతోషంగా ఉండటమే కదా మనకు కావలసింది. ఇప్పుడు వాళ్ళు అడిగింది యిస్తే మనకూ నిశ్చింతగా ఉంటుంది. భవిష్యత్తులో వయసు మళ్ళిన తరువాత వాళ్ళదగ్గర ఉండటానికి మనకూ మొక్కసంగా ఉండదు." దానోపాయం ప్రయోగించింది అరుంధతి.

"నీవనేదానిని దేనినీ నేను కాదనటంలేదు. వాళ్ళు యిప్పుడిప్పుడే జీవితంలోకి అడుగుపెడుతున్నారు. మొదట్లో కొన్నాళ్ళు యిబ్బందులు తప్పవు. తప్పని సరై అవసరమొచ్చినప్పుడు సాయం చేయటానికి ఎట్లాగూ మనం ఉన్నాం కదా! ఇప్పుడే అంత తొందరెందుకు?" కాఫీ కప్పు అందిస్తూ అన్నారు మాధవరావుగారు.

"వాళ్ళు యిప్పుడయితేనే అన్నివిధాలా లాభమంటున్నారు. పైగా.." కొద్దిగా గొంతు తగ్గించింది అరుంధతి." అనుభవరాహిత్యంతో వాళ్ళు చెప్పేది తప్పేకావచ్చు. అన్నీ తెలిసిన మీరు చెప్పేదే సరియైన ఆలోచన కావచ్చు. మీమీద నాకు ఆ నమ్మకం ఉంది. కానీ, మనం యిప్పుడు వాళ్ళు అడిగింది చేయకపోతే వాళ్ళు నలుగురూ ఒకటై మనల్ని వేరు చేస్తారు. తరువాత, మన విషయంలో వాళ్ళు బాధ్యత తీసుకోకపోవచ్చు. అందువల్ల చివరకు నష్టపోయేది మనమే. ఇప్పుడు వాళ్ళు చెప్పింది చేస్తే ఒకళ్ళు కాకపోతే యింకొకళ్ళయినా మన బాగోగులు చూసే అవకాశం ఉంటుంది కదా!" భేదోపాయం ధ్వనించింది అరుంధతి కంఠంలో.

చివుక్కున తలెత్తారు మాధవరావుగారు. "అంటే మన పిల్లలతో మన బంధాలు, అనుబంధాలు యీ యిల్లు అమ్మి వాళ్ళకు డబ్బివ్వటంతోటే ముడిపడి ఉన్నాయా?" కొద్దిగా గొంతు పెచి అన్నారాయన.

"మీరు ప్రతిదానికీ ఏదో ఒకటి చెప్తున్నారు. మరి వాళ్ళు నన్ను కొన్నాళ్ళు వాళ్ళతో ఉండటానికి రమ్మంటున్నారు. నేను వెళ్తాను. మీరు యిల్లు చూసుకుంటూ యిక్కడే ఉంటారో, యిల్లు అమ్మి నాతో వాళ్ళ దగ్గరకు వస్తారో నిర్ణయించుకోండి" దండోపాయాన్ని ప్రయోగించి గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగింది అరుంధతి.

చటుక్కున ఆమె చేయి పట్టుకుని ఆపుచేశారు మాధవరావుగారు. ఒక క్షణం అట్లాగే మౌనంగా ఉండి మొదలుపెట్టారు.

"చూడు అరుంధతీ! పిల్లల మీద తల్లులకు ప్రేమ ఉండటం సహజం. అందుకే వాళ్ళు అనుకున్నది సాధించుకోవటానికి నిన్ను అడ్డుపెట్టుకుంటున్నారు. మన జీవితం ఎట్లా మొదలైందో, ఎట్లా సాగిందో అంతా నీకు బాగా తెలుసు. మా నాన్నగారు నాకు ఏమి ఆస్తి యివ్వకపోయినా, మన రెక్కల కష్టంతో యిద్దరమూ వాళ్ళను పెంచి పెద్ద చేశాము. ఈ యిల్లు అమర్చుకున్నాం. మన పెళ్ళయిన దగ్గర్నుంచీ సుమారు ఓ ఇరవయ్యేళ్ళు 'ఎటువంటి యిల్లు కట్టుకోవాలి' అన్న విషయం మీద రకరకాల ప్లాన్లు వేసుకుంటూ గడిపాము. చివరకు యీ యిల్లు కట్టుకుని పదేళ్ళు కూడా కాలేదు. ఇప్పుడు యిది ఎదురుగా కనబడుతున్నది కాబట్టి, వాళ్ళ సమస్యకు తేలికైన పరిష్కారం చూసుకుంటున్నారు వాళ్ళు.

"నీవు అంత గట్టిగా చెప్పావు కాబట్టి, యిప్పుడు నేను చెప్పేది కూడా విను. ప్రతి మనిషీ యీ లోకంలోకి వచ్చినప్పుడు ఒంటరిగా వస్తాడు. వెళ్ళేటప్పుడు ఒంటరిగానే వెళ్తాడు. మధ్యలో, యీలోకంలో బతికిన నాలుగురోజులూ ఎన్నో బంధాలు, అనుబంధాలు పెంచుకుంటాడు.

"అయితే, ఎన్ని బంధాలు పెంచుకున్నా ప్రతిమనిషీ ఎప్పుడూ ఒంటరి పక్షే. అంటే ఒక విధంగా చెప్పాలంటే, మనుషులు తమ చుట్టూ ఒకే కేంద్ర బిందువుతో ఎన్నో వలయాలు గీసుకుంటారు. తమకు తెలియకుండానే మొట్టమొదటి వలయంలో తాము ఒక్కరే ఉంటారు. వేరెవ్వరికీ చోటు యివ్వరు.

"ఆ ప్రథమ వలయాన్ని చాలా పెద్ద వ్యాసార్ధంతో గీసుకుని అటు తరువాతి వలయాలన్నీ కొద్ది తేడాతో గీసుకునే స్వార్ధపరులు ఉండవచ్చు. అంటే వీరికి వీరే ముఖ్యం. లోకంతో పనిలేదు. వాళ్ళ దృష్టిలో మిగతావారంతా ఒకటే. వేరెవరి గురించి ఆలోచించరు.

"ప్రథమ వలయాన్ని అతి చిన్న వ్యాసార్ధంతో గీసుకుని తరువాతి వలయాలన్నీ చాలా పెద్దగా గీసుకుని వాటిలో చాలా మందికి చోటు యిచ్చే నిస్వార్ధపరులు ఉండవచ్చు. అంటే వీరు యితరుల గురించి కూడా కొంతవరకు ఆలోచిస్తారు.

"ఏది ఏమైనా ప్రథమ వలయంలో మాత్రం ప్రతి మనిషీ ఒంటరే. అంటే ప్రతివారూ తమకు తాము యిచ్చినంత ప్రాధాన్యత వేరెవ్వరికీ యివ్వరు. ఇది పచ్చి నిజం.

"ఇక అటు తరువాతి వలయాల్లో, 'ఎందులో ఎవరు ఉంటారు' అన్నది చాలావాటి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ముఖ్యంగా తమ చుట్టూ ఉన్న ద్వితీయ వలయంలో, ఒక వయసులో తల్లి, తండ్రి ఉండవచ్చు. తరువాత తోడబుట్టిన వాళ్ళు ఉండవచ్చు. ఇంకో వయసులో స్నేహితులు ఉండవచ్చు. మరొక వయసులో కట్టుకున్నవాళ్ళు ఉండవచ్చు. మరింకో వయసులో పిల్లలుండవచ్చు. ఇదంతా వారి వారి వయసులమీదా, వారి వారి మనస్తత్వాలమీదా, పరిస్థితుల ప్రభావం మీదా ఆధారపడి ఉంటుంది. ఇచ్చే ప్రాధాన్యతని బట్టి ఆ వ్యాసాల నిడివి కూడా మారవచ్చు.

"నేను ఒక మామూలు మనిషిని. అందుకే ఓ సగటు వ్యాసార్ధంతో గీసిన ప్రథమ వలయంలో నేను ఒక్కడ్నే ఉన్నాను. వేరెవరికీ అందులో చోటులేదు. దానికి పెద్దగా తేడాలేని వ్యాసార్ధంతో గీసిన ద్వితీయ వలయంలో ప్రస్తుతం నీవు మాత్రమే ఉన్నావు. మన పిల్లలకు కూడా అందులో చోటులేదు.

"ప్రథమ వలయంలో ఉన్నది నేను ఒక్కణ్ణే కాబట్టి, నాకు నచ్చని పని నేనే మాత్రం చేయను. బతికినన్నాళ్ళూ యిట్లా నేను కట్టుకున్న యింట్లో ప్రశాంతంగా బతకటమే నాకు యిష్టం. మన పిల్లలతో మనకెంత అనుబంధమున్నదో యీ యింటితో మనకంత

అనుబంధమూ ఉంది. అయితే రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోయిన పిల్లల్నుకాక, యీ వయసులో మనకు నీడనిచ్చే యీ యింటిని ఎక్కువగా ప్రేమించటం సహజమే' అని నా ఉద్దేశ్యం.

'ప్రాణం ఉన్న మనుషుల మీద కంటే, ప్రాణం లేని యీ యింటిమీద అంత ప్రేమా' అనిపించవచ్చు. కానీ భవిష్యత్తులో యిక సాధించేదేమీ లేనప్పుడు, వర్తమానంలో సంతోషంగా ఉండాలంటే మనిషికి గతస్మృతులే ఆధారం. ఈ యింట్లో ప్రతి యిటుకతో, ప్రతి కిటికీతో మనకు అనుబంధముంది. ప్రతి గదికో కథ ఉంది. వాళ్ళన్నట్లు యీ యింటిని మనం యిటుక యిటుక పేర్చుకుంటూనే కట్టుకున్నాము. ఇది ఎన్ని ఏళ్ళు మనం కన్న కల. ఈ యింటి గోడలను తడిపినవి మన చేతులు. ఈ యింటి మూలమూలలా తడిమినవి మన చేతులు. నేలమీద ఏ రాయి వేయాలో, గోడకు ఏ రంగు వేయాలో ఎన్నో రోజులు, వారాలు ఆలోచించి నిర్ణయించుకున్నాం. కాబట్టి, మన పిల్లలు అడుగుతున్నారని గానీ, అందుకు నీవుకూడా వంత పాడుతున్నావనిగానీ నాకిష్టం లేని పనిచేయను.

"ఏది ఏమైనా నీవు నా భార్యవు. నా ద్వితీయ వలయంలో నీవున్నావు అంటే నా తరువాత - నా తరువాత మాత్రమే - నేను ఆలోచించేది నీ గురించే. నా అభిప్రాయాలు, నానమ్మకాలు, నా జీవనసూత్రాలకు భంగం కలగనంతవరకూ నేను వినేది నీ మాట మాత్రమే.

"దీనికి స్వార్థం' అని పేరు పెట్టవచ్చు. 'అహం' అని నిందిస్తే నిందించవచ్చు. కానీ యీ విషయంలో నాకు నిశ్చితమైన, నిర్దుష్టమైన అభిప్రాయం ఉంది.

"అయితే నీ ద్వితీయ వలయంలో నేను ఉండవలసిన అవసరంలేదు. నీకు అందులో నీ పిల్లలు ఉండవచ్చు. నీ మనోభావాలు నేను గౌరవిస్తాను. నీవు వాళ్ళకు ప్రాధాన్యత యిచ్చి వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్తానంటే నేను కాదనను. అది నీ యిష్టం. కాబట్టి నీవు తీరిగ్గా ఆలోచించుకో! నీ ద్వితీయ వలయంలో ఎవరున్నారో తెల్చుకుని వాళ్ళకు అనుగుణంగా నీ నిర్ణయం తీసుకో."

తను చెప్పేది యింకేమీ లేదన్నట్లు కళ్ళు మూసుకుని కూర్చున్న భర్తను చూస్తూ, తన ద్వితీయ వలయంలో ఎవరున్నారో, ఎవరి నుంచాలో అన్న ఆలోచనలో పడ్డ అరుంధతిని చూస్తూ మాటరాక నిలబడిపోయారు వారి కొడుకులూ, కోడళ్ళూ.

Click here to share your comments on this story